

Deontologische code van de Lierse gemeenteraad inzake dienstverlening zoals goedgekeurd in raadszitting van 16/2/1998

Inleiding

Het gemeenteraadslid is zich bewust van zijn maatschappelijke rol. Luisterbereidheid, aanspreekbaarheid en dienstbaarheid van politici via rechtstreeks contact met de bevolking worden als waardevol en noodzakelijk beschouwd in een moderne democratie, inzonderheid naar de zwakkeren toe.

Het is belangrijk dat politieke mandatarissen voor de bevolking bereikbaar en aanspreekbaar zijn. Direct contact met de bevolking is een meerwaarde bij het aan politiek doen. Misbruiken inzake sociale dienstverlening dienen evenwel bestreden. Vandaar het belang van een goede regeling, zoals beoogd voor voorliggende deontologische code van de Lierse gemeenteraadsleden inzake dienstverlening aan de bevolking.

De ultieme doelstelling van goed bestuur houdt echter ook in dat de Lierse gemeenteraadsleden geen tussenkomsten zullen verrichten die de goede werking van de overheidsadministraties in het gedrang brengen, zelfs indien hierdoor een individuele dienstverleningsvraag terecht of onterecht aan zijn trekken komt.

De correcte naleving van de deontologische code door de Lierse gemeenteraadsleden kan er toe bijdragen dat ook de deontologie bij de bevolking wordt versterkt en vragen naar onoorbare tussenkomsten niet langer worden gesteld.

Uiteraard mag de dienstverlening zich niet verplaatsen naar de ambtenarij. Alle ambtenaren dienen te handelen naar de geest van de code van de Lierse gemeenteraad.

Algemeen

Artikel 1

De deontologische code van de Lierse gemeenteraadsleden inzake dienstverlening aan de bevolking, hierna de deontologische code te noemen, is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de Lierse gemeenteraadsleden hun persoonlijke en fractiemedewerkers en elke derde persoon die in hun opdracht handelt, als leidraad nemen bij hun dienstverlening aan de bevolking. De bepalingen van de deontologische code gelden ook voor groepen van gemeenteraadsleden die aan collectieve dienstverlening doen.

De leden van het College van Burgemeester en Schepenen zijn uiteraard eveneens onderworpen aan deze code.

Artikel 2

De gemeenteraadsleden gebruiken voor hun eigen dienstverleningsactiviteiten de termen ombudsman, ombudsvrouw, ombudsdienst of andere vergelijkbare samenstellingen met "ombud" niet, om geen verwarring te creëren met de, bij wet of decreet ingestelde, ombudsdiensten.

Artikel 3

Bij hun optreden in en buiten de gemeenteraad en in hun contacten met individuen, groepen en instellingen geven de gemeenteraadsleden voorrang aan het algemeen belang boven particularistische belangen en zij vermijden elke vorm van belangenvermenging.

Artikel 4

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestaties van welke aard ook en mag geen vorm van cliëntenwerving inhouden.

Artikel 5

De gemeenteraadsleden moeten op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers die op hun dienstverlening een beroep doen, zonder onderscheid van geslacht, sociale stand, nationaliteit, filosofische overtuiging, partij voorkeur of persoonlijke gevoelens jegens hen.

Artikel 6

De gemeenteraadsleden moeten ervoor waken dat zij, ook buiten hun politieke activiteiten, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die de eer of de waardigheid van het mandaat kunnen schaden.

Artikel 7

Alle tussenkomsten, zowel schriftelijke als mondelinge, van gemeenteraadsleden bij behandelende magistraten, ambtenaren of hun diensthoofden moeten in het dossier worden opgenomen. Elke mondelinge tussenkomst wordt binnen acht dagen schriftelijk aan het gemeenteraadslid bevestigd door de ambtenaar. Een kopie van dit schrijven wordt in het dossier opgenomen.

Artikel 8

Tussenkomsten bij gerechtelijke instanties om de juridische besluitvorming te beïnvloeden, bijvoorbeeld om een proces-verbaal te laten seponeren, zijn verboden.

Specifieke bepalingen

Artikel 9

Het behoort tot de wezenlijke taken van de gemeenteraadsleden om informatie te ontvangen en te verstrekken en om door te verwijzen naar de geëigende diensten of instanties, eventueel via de info-ambtenaar van de stad.

Artikel 10

De gemeenteraadsleden stellen informatie ter beschikking over de werking van rombusdiensten en andere diensten die instaan voor het behandelen van klachten van de burger over het optreden van de overheid, en over de voornaamste informatiediensten voor problemen waarmee de burger geregeld geconfronteerd wordt.

Artikel 11

Bestuurlijke en gerechtelijke informatie waarop de vraagsteller normaliter geen recht heeft, die de goede werking van de administratie of het gerecht kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag door de gemeenteraadsleden niet worden doorgespeeld.

Artikel 12

In het kader van hun algemene luisterbereidheid kunnen gemeenteraadsleden de rol vervullen van vertrouwenspersoon.

Artikel 13

De gemeenteraadsleden proberen, waar mogelijk, vraagstellers door te verwijzen naar de geëigende diensten van de administratie, het gerecht, enz., zoals bijvoorbeeld de rombusdiensten en informatieambtenaren die van overheidswege ingesteld zijn om de problemen van de vraagstellers op te lossen, of naar particuliere en overheidsdiensten die professioneel gespecialiseerd zijn in het oplossen van de opgeworpen problemen.

Artikel 14

De gemeenteraadsleden kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met gerechtelijke instanties: zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken van een dossier, daarover verdere uitleg en verantwoording te vragen, en voorafgaande vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Artikel 15

De briefwisseling met de overheid, in het kader van de, in artikel 13 bedoelde, ondersteuning en begeleiding, wordt alleen op naam van de burger gevoerd. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de ondersteunende en begeleidende rol van de gemeenteraadsleden. De gemeenteraadsleden onthouden zich van verdere ondersteuning of begeleiding, tenzij de burger daar uitdrukkelijk om verzoekt.

Artikel 16

Omdat steeds meer overheidsdiensten en gespecialiseerde diensten een ombudsdienst of klachtendienst hebben ingesteld ter oplossing van conflicten, moeten de gemeenteraadsleden de burger in eerste instantie doorverwijzen naar de bevoegde ombuds- of klachtendienst.

Artikel 17

Alleen als er voor een specifiek probleem geen enkel ombuds- of andere klachtendienst bevoegd is, mogen gemeenteraadsleden nog optreden als rechtstreekse en zichtbare bemiddelaar.

Artikel 18

Gemotiveerde tussenkomsten zijn toegelaten binnen het wettelijke kader. Deze kunnen onder meer bestaan in het vragen naar concrete toelichting bij de bestaande regelgeving of een genomen beslissing, naar de stand van zaken van een dossier of de verantwoording voor het niet-beantwoorden van vragen door de burger gesteld of in het onder de aandacht brengen van specifieke elementen in het dossier (bijvoorbeeld de sociale context van betrokkene).

Artikel 19

Bij het behartigen van dossiers en het begeleiden van vraagstellers, respecteren de gemeenteraadsleden de onafhankelijkheid van de ambtenaren en diensten, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als normaal beschouwd worden voor de afhandeling van soortgelijke dossiers. Bespoedigingstussenkomsten, waarbij gemeenteraadsleden een administratieve of gerechtelijke procedure proberen te versnellen in dossiers zijn dus niet toegestaan. Het bespoedigen van het dossier van de ene houdt immers automatisch het vertragen van de behandeling van andere dossiers in, wat een vorm van favoritisme is.

Artikel 20

Begunstigingstussenkomsten waarbij de burgers een beroep, doen op voorpraak van de gemeenteraadsleden zijn verboden. Tussenkomsten bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het bevorderen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de overheidsadministratie en binnen de gerechtelijke sector, zijn dus niet toegestaan.

Artikel 21

Als gemeenteraadsleden om steun gevraagd wordt door of voor kandidaten die en bepaalde functie of bevordering ambiëren, en als nadien voor de beoogde functie een examen wordt georganiseerd, dan delen de gemeenteraadsleden aan de kandidaten mee dat het resultaat van dat examen het enige criterium is voor de toewijzing.

Artikel 22

De gemeenteraadsleden mogen wel informatie inwinnen en doorgeven omtrent de voorwaarden en de organisatie van examens en bekwaamheidstests en de procedures voor benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.

Artikel 23

De gemeenteraadsleden mogen zich engageren tot het uitoefenen van toezicht op de objectiviteit van examens of bekwaamheidstests. Om die objectiviteit te garanderen, kunnen zij inlichtingen inwinnen over de evaluatieprocedures en -criteria. Bij de eigenlijke selecties komen zij niet tussenbeide. A posteriori kunnen zij wel vragen stellen over de objectiviteit van het examen of de test/van de evaluatie of de selectie, en in geval van overtreding of van vermoeden van overtreding, kunnen zij de tekortgedane partij bijstand verlenen, als die via de geëigende kanalen beroep aantekent, bijvoorbeeld bij de Raad van State, of via hun controlerecht vragen stellen aan beleidsverantwoordelijken over de dienst waar men vermoed dat er een inbreuk op de objectiviteit van de selectieprocedure werd gepleegd.

Artikel 24

De gemeenteraadsleden mogen werkzoekenden op de hoogte stellen van werkaanbiedingen in de particuliere en de overheidssector. De gemeenteraadsleden mogen op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector. Voor die arbeidsbemiddelingsrol mogen de gemeenteraadsleden geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan betrokken werkgevers.

Artikel 25

Elke poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen van gemeenteraadsleden iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Artikel 26

Alle vormen van schijndienstbetoon of ongevraagd dienstbetoon zijn niet toegestaan.

Artikel 27

Rechtstreeks of onrechtstreeks publiciteit geven aan de dienstverlenende activiteiten van gemeenteraadsleden wordt beperkt tot het bekendmaken van één of meer contactadressen, met naam, mandaat en partij van de gemeenteraadsleden, en de spreekuren, het telefoon- en faxnummer en het e-mailadres waarop zij het makkelijkst te bereiken zijn. Er wordt in de publiciteit geen melding gemaakt van de aard van de dienstverlening waarin zij eventueel gespecialiseerd zijn, en er wordt geen foto van hen in gepubliceerd. Die regels gelden niet voor bladen van politieke partijen of eigen politieke publicaties. Publiciteit voor dienstverlening is niet toegestaan op lokale en regionale radiozenders en op televisiezenders.

Artikel 28

De gemeenteraadsleden maken in hun verkiezingscampagnes en mailings die gericht zijn op individuen, geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om een stem vragen inruil voor bewezen diensten. Zij mogen in hun verkiezingscampagnes die gericht zijn op het algemeen publiek, bijvoorbeeld in huis-aan-huis-folders en advertenties, wel in algemene termen hun dienstvaardigheid, luisterbereidheid en aanspreekbaarheid vermelden.

Naleving, controle & sanctionering

Artikel 29

De naleving van deze deontologische code veronderstelt openbaarheid als enige fundamenteel structurele oplossing om ongeoorloofde tussenkomsten te verhinderen.

Artikel 30

De dossierbehandelende ambtenaren voegen elke tussenkomst (uitgaande van politieke mandatarissen en partijfunctionarissen op alle niveaus, vertegenwoordigers van drukingsgroepen en publieke, semi-publieke of privé-hulpverleners) toe aan het desbetreffende administratieve dossier.

Artikel 31

Er wordt in de Lierse gemeenteraad een deontologische commissie ingesteld die waakt over de naleving van de deontologische code. Deze commissie wordt samengesteld uit afgevaardigden van de politieke fracties in de gemeenteraad à rato van 1 lid per 4 raadsleden.

De voorzitter ervan wordt aangeduid onder en door de commissieleden, bij gewone meerderheid.

Iedereen die geconfronteerd wordt met een inmenging van een gemeenteraadslid die zij in strijd achten met deze deontologische code, wordt verzocht hiervan binnen tien dagen melding te maken bij de voorzitter van de deontologische commissie. Kopie van de melding wordt onverwijld ter kennis gebracht van het betrokken gemeenteraadslid.

De voorzitter legt de in het tweede en derde lid omschreven meldingen voor aan de deontologische commissie binnen de 30 kalenderdagen na ontvangst. De commissie onderzoekt die meldingen op hun gegrondheid. Daarbij moet het recht van verdediging het betrokken gemeenteraadslid worden gevrijwaard. De commissie dient uitspraak te doen uiterlijk 60 kalenderdagen na de ontvangst van de meldingen door de voorzitter. Gedurende de maanden juli en augustus is deze procedure niet van toe- passing en worden de vermelde termijnen opgeschort.

Artikel 32

De in de code gestelde normen zijn niet van toepassing op de beleidshandelingen gesteld door de leden van het College en van de Raad in de uitvoering van de hun toegewezen bevoegdheden en mogen deze uitvoering niet blokkeren.

Artikel 33

Als de commissie een inbreuk op de deontologische code vaststelt, dan kan zij publiekelijk een blaam leggen op het betrokken gemeenteraadslid.